

برآورد هزینه‌ی انسانی ناشی از حوادث شغلی منجر به فوت در استان تهران

*۱ ایرج محمدفام ، ۲ حمیدرضا ذکایی ، ۳ نوا سیما بیانی

خلاصه

سابقه و هدف: حوادث شغلی یکی از مهمترین مشکلات کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه محسوب می‌شود. مهمترین بخش هزینه‌های این حوادث، هزینه‌های انسانی آنها می‌باشد. مرگ‌های ناشی از حوادث شغلی باعث اتفاق عمر، سال‌های کاری و هزینه‌های مرتبط می‌گردد.

مواد و روش‌ها: داده‌های مورد نیاز پژوهش از طریق چک لیست اختصاصی و با مراجعت به واحدهای مختلف سازمان تامین اجتماعی جمع‌آوری گردید. محاسبه‌ی هزینه‌های انسانی حوادث بر اساس تعیین سال‌های از دست رفته‌ی زندگی، سال‌های از دست رفته‌ی مشارکت اقتصادی و درآمد سالیانه افراد فوت شده صورت گرفت. هدف کلی این پژوهش محاسبه‌ی هزینه‌ی انسانی حوادث شغلی منجر به فوت بیمه‌شده‌گان استان تهران با استفاده از روش سرمایه‌ی انسانی بود.

نتایج: در سه سال مورد بررسی، حوادث شغلی منجر به فوت در استان تهران بیش از ۷۵۰۲ سال زندگی و ۳۶۵۶ سال مشارکت اقتصادی را از بین برده و هزینه‌ی انسانی آن بیش از ۷۷۷ میلیارد ریال بوده است. سرانه‌ی هزینه‌ی انسانی برای هر فوت ۳/۳۶ میلیارد ریال و مجموع هزینه‌ی انسانی حوادث شغلی منجر به فوت سالانه متعادل ۰/۰۴٪ کل تولید ناخالص داخلی بوده است.

نتیجه‌گیری: قابل توجه بودن هزینه‌های انسانی حوادث شغلی منجر به فوت، توجه بیشتر به ارایه خدمات ایمنی و بهداشت کار را طلب می‌کند.

واژگان کلیدی: حوادث ناشی از کار، هزینه‌ی انسانی، بیمه، تهران، مرگ، هزینه و هزینه‌سنجدی

۱- استادیار گروه بهداشت حرفا‌ی دانشکده‌ی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی همدان

۲- کارشناس ارشد اقتصاد بهداشت

۳- کارشناس مهندسی صنایع

* نویسنده مسؤول: ایرج محمدفام

آدرس: همدان، دانشگاه علوم پزشکی همدان، دانشکده بهداشت

پست الکترونیک: fam@engmail.ut.ac.ir

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۷۷۳۶۹۲

دورنویس: ۰۲۱ ۸۸۷۷۳۶۹۲

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۰/۱۶

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۶/۲/۱۰

مقدمه

نیز با خود به همراه خواهد داشت. هر چند هنوز سنجدش تمامی ابعاد هزینه‌های انسانی مثل درد و رنج و غصه‌ی قربانیان و اطرافیان آنها علی‌رغم تمام تلاش‌های به عمل آمده غیرممکن است اما برخی دیگر از ابعاد آن قابل سنجدش است. هزینه‌های ناشی از عدم سلامتی محیط و نیروی کار به راحتی قابل لمس نمی‌باشد ولی میزان آن در درآمد ناخالص ملی قابل احتساب است [۲، ۳]. بر اساس اصول اقتصاد ایمنی، هر بیماری یا هر مرگ زودرس به نوعی هزینه محسوب می‌شود، لذا سنجدش بار بیماری به علت مرگ زودرس به وسیله‌ی مقیاس پولی بسیار ضروری است. هر چند حفظ سلامت افراد جامعه و ارتقای آن از وظایف دولت‌ها است ولی حفظ و ارتقای سلامتی نیروی کار هر جامعه تاثیرات مثبت اقتصادی بیشتری برای جامعه خواهد داشت. از همین رو رعایت در حال حاضر حدود ۴۵٪ جمعیت دنیا و ۵۸٪ افراد بالای ۱۰ سال در شمار نیروی کار دنیا قرار می‌گیرند [۱]. تلاش آنها که بی‌تردید به توان ایشان بستگی دارد، موجب استحکام پایه‌های اقتصادی جامعه می‌گردد. به این ترتیب سلامت نیروی کار از شروط اولیه بهره‌وری بوده و بیشترین اهمیت را در رابطه با توسعه‌ی پایدار اقتصادی - اجتماعی دارا خواهد بود. بسیاری از افراد بیش از یک‌سوم زندگی پس از بلوغ خود را در محدوده‌ی مخاطره‌آمیز کاری می‌گذرانند که در این زمان با انواع مخاطرات شغلی روبرو هستند. ناگوارترین پیامد این مخاطرات، مرگ زودرس نیروی کار است. حوادث به طور اعم و حوادث شغلی به طور اخص ضمن تأثیر بر شاخص‌های اقتصادی، ضایعات انسانی